

Toespraak van mevrouw Olga ZRIHEN,
voorzitster van het College van Quaestoren van de Senaat,
ter gelegenheid van de inhuldiging van de borstbeelden van
HH. MM. koning Albert II en koningin Paola

Halfroond van de Senaat, dinsdag 16 juli 2013

Sire,
Mevrouw,
Mevrouw de Voorzitster van de Senaat,
Mijnheer de Voorzitter van de Kamer,
Waarde collega's,
Dames en Heren,

Het is een grote eer en een even groot genoegen voor mij om u allen op mijn beurt welkom te mogen heten in het halfroond van onze Hoge Vergadering. Deze mooie zaal is uitermate geschikt voor het evenement waarvoor we hier samen zijn. Het is niet alleen een belangrijk politiek forum dat een ontmoetingsplaats biedt op het federale niveau voor de vertegenwoordigers van onze gemeenschappen en gewesten. Onze zittingszaal wil ook door zijn aankleding een teken zetten van verbondenheid tussen het heden en het verleden, en zeker ook een teken van vertrouwen stellen in de toekomst.

De portretten van de historische figuren die ons omringen - krijgers, wetgevers, bevorderaars van kunst en industrie - herinneren ons aan de lange, vaak bewogen, weg die we reeds samen hebben afgelegd. Ze waren de wegbereiders die de voorwaarden hebben geschapen voor de totstandkoming van het onafhankelijke België. De borstbeelden van onze vorsten die de Senaat sieren, zetten deze historische reeks verder.

Het is inderdaad traditie dat de Senaat borstbeelden laat vervaardigen van onze koningen en koninginnen. Tot nu werd voor deze beelden stevast wit marmer gebruikt, het klassieke materiaal bij uitstek voor beeldhouwde staatsieportretten. De Senaat is echter geen museum. Wat betreft zijn kunstpatrimonium, streeft onze instelling ernaar om, naast het respect voor de traditie, ook oog te hebben voor nieuwe evoluties in de kunstwereld. We zijn

dan ook heel blij dat de keuze van Hunne Majesteiten voor de beeldhouwer gevallen is op een groot kunstenaar van eigen bodem, de heer Wilfried Pas.

Wilfried Pas zag het levenslicht in 1940 in het Vlaams-Brabantse Londerzeel. Hij begint zijn opleiding aan het Brusselse Sint-Lucasinstituut. Daarna studeert hij verder aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen. Hij vervolmaakt zich aan het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten, waar hij zelf zal lesgeven in beeldhouwkunst.

In 1966 wint Wilfried Pas de Prijs Berthe Art en in 1984 de Prijs Eugène Baie. In 2004 wordt hij door de Provincie Antwerpen onderscheiden met de vijfjaarlijkse prijs voor een artistieke carrière.

In de jaren '70 van de vorige eeuw vormt hij samen met andere kunstenaars (Fred Bervoets, Walter Goossens, Jan Cox) de kern van de Antwerpse galerij De Zwarte Panter, ondertussen een referentiepunt voor figuratieve hedendaagse schilderkunst, grafiek en beeldhouwkunst. Hij stelt veelvuldig tentoon in binnen- en buitenland (Boston, Philadelphia, Boedapest, Düsseldorf, Singapore, Milaan, Amsterdam, Dublin, Osaka, Luxemburg, Johannesburg) en verwerft een internationale uitstraling.

Door het gebruik van eenvoudige, 'arme' materialen zoals hout, touw, riet, textiel en was, krijgt het werk van Wilfried Pas extra intensiteit. Hij geeft aldus weerklank aan de existentiële zoektocht van elk individu dat blootgesteld wordt aan de dood, ziekte, maar ook aan een dwingerige maatschappij.

Deze materialen zijn eerlijk: ze verbloemen niets, ze verbergen niets. De keiharde werkelijkheid van de vormentaal van de kunstenaar, zijn onverbloemde en directe aard, werken lenigend. De onvolmaaktheid van de gekwetste, angstige mens draagt ook ondanks alles de hoop op loutering en redding in zich.

Het is de wil om integer in het leven te staan, die Wilfried Pas een artistieke kracht geeft die van hem een soort Beethoven van de hedendaagse Belgische beeldhouwkunst maakt.

Vanaf de jaren '90 slaagt Wilfried Pas een nieuwe weg in. Hij realiseert een reeks levensgrote bronzen sculpturen van bekende personen, vooral uit de kunstwereld (Karel Van de Woestijne, Willem Elsschot, Paul Van Ostaijen, Anton Van Wilderode, Herman Teirlinck, Lodewijk De Vocht, Gerard Walschap). Met deze werken staat hij in de lijn van de traditie, waarbij hij echter elk verstarde classicisme vermijdt. De personen worden realistisch weergegeven, met oog voor detail. Daarnaast bezitten de beelden ook een gelaagdheid. Wilfried Pas stelt zich immers niet tevreden met het louter maken van een herkenbaar portret. Hij verdiept zich in de persoonlijkheid van zijn onderwerp om zo in zijn beeldhouwwerk de totale persoon in al zijn facetten weer te geven.

In 1998 realiseert hij samen met Jo Crepain het monument voor koning Boudewijn dat op de Antwerpse Linkeroever is opgesteld. Ook daar slaagt Wilfried Pas erin om de mens Boudewijn zeer treffend weer te geven.

En zo zijn we bij de beide borstbeelden belandt naar aanleiding waarvan we hier vandaag samen zijn. Het zal u niet verbazen dat de verwachtingen van de zijde van de Senaat hooggespannen zijn. Naar mijn oordeel is de missie van Wilfried Pas zeer geslaagd. Bij een bezoek aan zijn atelier in Antwerpen waren we al onder de indruk van de kleimodellen. De uiteindelijke beelden zelf stijgen daar nog boven uit. Het moment is eindelijk aangebroken waarop we de officiële foto's van onze vorsten kunnen vervangen door twee prachtige bronzen.

Vooraleer af te sluiten zou ik nog graag de bronsgieter, de heer Jo Van Geert uit Aalst, in de kijker willen stellen. Hoe goed immers het model van Wilfried Pas ook is, als er geen bekwame bronsgieter is die het model kan transformeren naar het gegoten beeld met alle details en nuances, blijft zijn beeld onafgewerkt. De borstbeelden zijn dus evenzeer een mooi toonbeeld van de technische kennis en het vakmanschap dat in ons land aanwezig is.

Ik dank u voor uw aandacht.